

KRISTITYT RUKOILEVAT

Mt 6:5–13
(Rsu 2. vk)
Helsinki
(21.05.2017)

Pastori: Nousemme kuulemaan tämän rukoussunnuntain evankeliumia Mt 6:5-13.

Musiikki:

Teksti:

5. *Ja kun rukoilette, älkää olko niin kuin ulkokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoilevat synagogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.*
6. *Vaan sinä, kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.*
7. *Ja kun rukoilette, niin älkää tyhjiä hokeko niin kuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan.*
8. *Älkää siis olko heidän kaltaisiaan; sillä teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, ennen kuin häneltä anottekaan.*
9. *Rukoilkaa siis te näin: Isä meidän, joka olet taivaassa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi;*
10. *tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa;*
11. *anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme;*
12. *ja anna meille meidän velkamme ("synti", Lk 11:4) anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi meidän velallisillemme;*
13. *älkä saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta, [sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen, (myöhäisten käsikirjoitusten lisäys)].*

Pastori: "Tämä on pyhä evankeliumi."

JOHDANTO

1. Ilmeisesti kaikissa uskonnoissa rukoileminen on oleellinen osa uskontoa.
2. Raamatussa on paljon esimerkkejä rukouksesta: Ensimmäisen kerran Raamatussa mainitaan rukous 1 Ms 4:26: "*Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä*", ja viimeisen kerran Raamatun toiseksi viimeisessä jakeessa: "*Tule, Herra Jeesus* (Ilm 22:20)! Psalmien kirja VT:ssa on täynnä rukousta.
3. UT:ssa Jeesus opettaa meitä sekä sanoin että teoin rukoilemaan: "Isä meidän" -rukous ja sen johdanto on Jeesuksen vuorisaarnassa (Mt 6:5-13). Se on myös tämän sunnuntain saarnateksti. Esimerkkejä Jeesuksen omasta rukouselämästä ovat Jeesuksen ylimmäispapillinen rukous (Jh 17) ja Jeesuksen rukous Getsemanessa (Mt 26:36-46).

4. Puhun tässä saarnassa kolmesta asiasta: Ensin Isä meidän -rukouksesta, toiseksi siitä, mitä rukous on ja kolmanneksi rukouksen eri muodoista.

1. ISÄ MEIDÄN -RUKOUS

1.1. Jumalan tahdon mukaan rukoileminen on vaikea asia.

Ensin puhumme siis Isä meidän -rukouksesta. Jumalan tahdon mukaan rukoileminen on vaikea asia. Itse me emme sitä välttämättä tiedosta vaikeaksi, mutta sellaiseksi rukoileminen on kuvattu meille Raamatussa:

Paavali kirjoittaa Rooman kristityille: 26. *Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niin kuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanottomilla (sanattomin) huokauksilla. 27. Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.* (Rm 8:26-27.)

Ajatelkaamme, mitä tässä on sanottu: Jumalan Henki auttaa meitä. Miksi? Siksi, että me emme tiedä, mitä ja miten meidän pitäisi rukoilla. Sen tähden Jumalan Henki auttaa meitä? Hän rukoilee sisimmässämme sanattomasti eli ilman sanoja. Ja Jumala tutkiessaan ihmisen sisintä löytää sieltä oman Henkensä rukoilemassa. Huikea ajatus! Henki rukoilee puolestamme sisimmässämme oikeita asioita ja oikein.

1.2. Jeesus opettaa meitä rukoilemaan

Opetuslapset tiedostivat rukoilemisen vaikeuden. Siksi he pyysivät Jeesukselta: *Herra, opeta meitä rukoilemaan, niin kuin Johanneskin opetti opetuslapsiansa* (Lk 11:1). Ja tämän päivän tekstissämme Jeesus vastaa kyseiseen opetuslasten pyyntöön. Ensin hän sanoo fariseusten ja pakanoiden rukouksiin viitaten, miten heidän ei tule rukoilla (j. 5-8) ja siten hän opettaa, miten heidän tulee rukoilla: *Rukoilkaa siis te näin: "Isä meidän, joka olet taivaassa..."* eli hän opettaa heille Isä meidän -rukouksen (j. 9-13).

1.2.1. Miten meidän ei tule rukoilla?

Meidän ei tule rukoilla kuten pakanat. Pakanoiden rukouksesta UT:n käyttämä sana (**battaloge, w**, änkyttää, lörpötellä, hokea tyhjää) viittaa turhaan toisteluun. Pakana yrittää herättää ensin jumalansa ja informoi tätä tunnustaen näin sen, että tältä puuttuu jumalallisuus ja kaikkietävyys ja kaikkivaltius. Siksi pakanallisen rukouksen toistoon liittyvät rukousmyllyt, mantrat ja rukousnauhat. Kristityt sen sijaan osoittavat rukouksensa Jumalalle, joka jo tietää kaiken etukäteen (j. 8). Siksi kristityillä kuulluksi tulemisen peruste ei ole rukouksen monisanaisuus tai siinä esitetyt toistot, vaan sen kohde, Jumala ja rukouksen sisältö. Tätä erottelua ei pakana eikä muukaan epäuskon vallassa oleva ihminen ehkä pidä aina tärkeänä. Kaikki ihmiset rukoilevat, mutta kristityt rukoilevat Jeesuksen Kristuksen Isää eli ainoaa Jumalaa, jolla on todellinen jumaluus.

1.2.2. Miten meidän tulee rukoilla?

Kielteisen opetuksen jälkeen Jeesus neuvoo, miten meidän tulee rukoilla antamalla meille Isä meidän -rukouksen. Sen sanoihin sisältyy koko rukouselämämme. Nuo tutut sanat antavat rukouksillemme siivet, jotka vievät ne Jumalan valtaistuimen eteen. Ilmestyskirja kuvaakin uskovien rukouksia suitsukkeen savuna, joka nousee Jumalan luo (Ilm 5:8). Suloisimmalta tuoksuu se suitsuke, joka tuoksuu Isä meidän -rukoukselta.

Jeesuksen opettama Isä meidän -rukous on seurakunnan *yhteinen rukous*. Siksi sen pyynnöt ovat me-muodossa. Se on varsin epänarsistinen rukous. Rukous ja aivan erityisesti seurakunnan yhteinen rukous on niin oleellinen asia, että se on peräti *yksi kristillisen kirkon seitsemästä tuntomerkistä*.

Yhdessä saarnassa ei ole mahdollista käydä läpi Isä meidän -rukouksen sisältöä. Suosittelemme teitä hankkimaan itsellenne SLEY-kirjojen kustantaman ”UUSI TESTAMENTTI lyhyesti selitettynä” (KR-1992), jonka selitykset ovat laatineet professorit Heikki Koskenniemi ja Jukka Thurén. Kyseisessä UT:n laitoksessa on myös Isä meidän -rukous lyhyesti ja napakasti selitetty.

Saarnassani rajoitun kertomaan Isä meidän -rukouksesta vain yhden esimerkin, joka osoittaa Isä meidän -rukouksen suuruutta: Olen nähnyt Afrikassa useita kertoja sekä viimeisen 30 vuoden aikana toistuvasti myös uuspakanallistuvassa Suomessa, kuinka Pimeydenruhtinas pelkää Isä meidän -rukousta. Ainakin itäisen Afrikan animistialueilla Etiopian, Sudanin, Kenian ja Tansanian kirkkoissa on aivan yleistä se, että sunnuntain jumalanpalveluksessa Isä meidän -rukouksen tai joskus myös Apostolisen uskontunnustuksen aikana joku riivattu alkaa temmeltää, kunnes pastori lähestyy häntä Jeesuksen nimessä, jolloin riivattu kaatuu transsitilassa maahan, ja vapauttaa hänet Jeesuksen avulla pahoista hengistä. Isä meidän -rukous on Pimeydenruhtinaalle liikaa. Hän ei kestä niitä. Hän pelkää niitä. Tämän tähden olen omassa elämässäni aloittanut jo vuosikymmenien ajan päiväni Isä meidän -rukouksella ja Apostolisella uskontunnustuksella.

2. MITÄ RUKOUS ON?

2.1. Rukouksesta on kirjoitettu paljon kirjoja ja oppaita

Isä meidän -rukouksesta on kirjoitettu paljon selitysteoksia. Paras selitys löytyy Lutherin Vähästä ja Isosta katekismuksesta Tunnustuskirjoistamme.

Suomessa ehkä tunnetuin yleisesti rukousta käsittelevä kirja on norjalaisen Ole Hallesbyn kirja ”Rukouksen maailmasta”. Hän sanoo kirjassaan muun muassa näin: ”On neljä asiaa, jotka ovat aivan välttämättömiä ruumiimme elämälle ja uudistumiselle, nimittäin (1) ensiksikin valo ja ilma, (2) toiseksi ravinto, (3) kolmanneksi työ ja (4) neljänneksi lepo. Kaikki nämä ovat välttämättömiä terveyden ja työkyvyn kannalta. Elämää voidaan kyllä ylläpitää ainakin jonkin aikaa, vaikka jokin näistä neljästä puuttuisi, eivätkä ne kaikki ole yhtä välttämättömiä. Mutta jos jokin niistä puuttuu kokonaan, ihminen sairastuu ja lopulta kuolee.

2.2. Ilma ja valo

Ruumiillinen elämämme on täysin riippuvaista valosta ja ilmasta. Jos emme saa **ilmaa**, tukehdumme. Rukous on sielun hengitystä. Siksi päivittäisen uudistumisemme kannalta on tärkeää, että rukouselämämme toimii jatkuvasti. Jotkut sanovat, ettei heillä ole aikaa rukoilla. Se on yhtä mieletöntä, kuin jos joku sanoisi, että hänellä on niin kiire, ettei hänellä ole aikaa hengittää. Me syömme jotakin kaksi – kolme kertaa päivässä, mutta hengitämme koko päivän ja yönkin. Ei kukaan meistä lakkaa hengittämästä silloin, kun hänellä on tehtävänä paljon ja raskasta työtä. Silloinhan me juuri hengitämme syvempään ja voimakkaammin. Hengittämiseen ei kulu työaikaa. Apostoli neuvookin: ”*Rukoilkaa lakkaamatta*” (1 Ts 5:17).

Jeesus neuvoo: ”Kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle” (Mt 6:6). Meidän tulisi aloittaa päivämme kammiossa, yksinäisyydessä Jumalan kasvojen edessä, jotta saamme voimaa kohdata päivän haasteet.

Hallesby jatkaa: Ruumiimme tarvitsee myös **valoa**, ei ainoastaan ilmaa. Tiedämme, että valolla – sekä luonnon että keinovalolla – on merkittäviä parantavia ominaisuuksia. Siksi sairaaloissa ja kotiooloissakin käytetään nykyisin valohoitoa, jolloin sairaaseen kohtaan suunnataan voimakas valo. Ilman valoa menetämme elinvoimamme ja sairaus kukistaa meidät.

Hiljaisten rukoushetkiemme tulisi olla tällaista **valohoitoa**. Kun menemme rukoukammioon, menemme puhumaan Jumalalle ja kuuntelemaan häntä hiljaisuudessa. Puhuttuamme jonkin aikaa sanomme aamenen ja menemme pois. Ajattele, jos tekisimme samoin lääkärin vastaanotolla! Sellaisia potilaita käy Jumalan luona joukoittain joka päivä. Siksi rukoushetkemme merkitsevät elämällemme niin vähän. Ne uudistavat meitä vain vähän tai ei lainkaan. Meidän tulisi mennä rukoukammioomme kuin potilas lääkärin luo. ”Sillä Herran silmät tarkkaavat kaikkea maata, että hän voimakkaasti auttaisi niitä, jotka ovat ehyellä sydämellä antautuneet hänelle” (2 Ak 16:9).

2.3. Rukoileminen Jeesuksen nimessä

Entä rukoileminen Jeesuksen nimessä? Havainnollistan tätä asiaa seuraavalla esimerkillä: Lähtiessäni vuonna 1961 Impun kanssa USA:han opiskelemaan jouduin ottamaan suurehkon pankkilainan. Edestakaisen lentolipun hankkiminen Yhdysvaltoihin oli siihen aikaan kallista. Menin takaajieni kanssa Mikkeliin Kansallis-Osake-Pankin konttoriin. Takaajiksi olivat lupautuneet veljekset, jotka olivat äitivainajani serkkuja. Toinen heistä oli ison talon isäntä ja toinen oli kansakoulun opettaja. Pukeuduin parhaimpiini, mutta aivan turhaan. Pankin johtaja ei ollut minusta kiinnostunut lainkaan. Hän oli kiinnostunut vain takaajistani Kalle ja Esko Purhosesta. Heille pankinjohtaja teki monta tiukkaa kysymystä. He olivat varakkaita, ja niin minä sain suurehkon lainan yksinomaan heidän maineensa ja varallisuutensa perusteella.

Kun me rukoilemme Isältä Jeesuksen nimeen, me pyydämme ja saamme Jeesuksen laskuun. Hänellä on hyvä nimi taivaassa. Isä luottaa häneen. Siksi meidän tulee rukoilla Isää Jeesuksen nimessä.

3. RUKOUKSEN ERI MUODOT

Raamatusta löydämme erilaisia rukouksia. Siellä on pyyntörukouksia, esirukouksia, kiitosta ja ylistystä. Tarkastelemme hetken näistä kutakin erikseen.

3.1. Pyyntörukous

Yleisintä lienee pyyntörukous. Paavali kirjoittaa filippiiläiskirjeessään: *Kaikessa saattakaa pyyntönne Jumalalle tietäväksi* (Fl 4:6). Nuorisopappina ollessani opin, että taivaan hätäpuhelin nro on 5015. Se on saatu psalmista 50:15, jossa sanotaan: *Ja avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.*

3.2. Esirukous

Toiseksi yleisin lienee esirukous. Esirukouksessa rukoilen lähimmäiseni puolesta. Paavali kirjoittaa Timoteukselle: *Minä kehotan ennen kaikkea – – pitämään esirukouksia – –* (1 Tm 2:1-4). Paavali pyysi myös itse esirukousta: *Rukoilkaa myös minun puolestani, että minulle annettaisiin oikeat sanat suuhun, kun ryhdyn puhumaan, ja että voisin rohkeasti julistaa evankeliumin salaisuutta, jonka vuoksi olen lähettiläänä, nyt vankilassa. Rukoilkaa, että voisin puhua rohkeasti, niin kuin minun tulee.* (Ef 6:19.)

3.3. Kiitosrukous

Kolmantena tulee kiitosrukous. Raamattu kehottaa kiittämään: *Kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä* (Ef 5:20). Kiitos on kunnian antamista Jumalalle. Kymmenen pitaalisen kertomuksessa on Jeesuksen voimakas nuhde kiittämättömyydestä (Lk 17:11-19).

3.4. Ylistys

Neljäntenä rukouksen muotona tulee ylistys. Mitä ylistäminen on, ja mikä on kiittämisen ja ylistämisen ero? Joku on sanonut, että kiitos on kuin **ellipsi**. Ellipsissä on kaksi polttopistettä: *Jumala*, jota kiitän ja *minä tai ystäväni*, jolle Jumala on tehnyt tai antanut jotakin sellaista, mistä häntä kiitän.

Ylistys on sen sijaan kuin **ympyrä**. Ympyrässä on vain yksi polttopiste: Kolmiyhteinen Jumala, jota ylistän hänen itsensä tähden, sen tähden mitä hän itsessään on. Joka ylistää Jumalaa, on sillä tavalla Jumalan valtaama, että hän unohtaa itsensä kokonaan. Hän ei näe eikä tiedosta mitään muuta kuin kolmiyhteisen Jumalan yksinään.

Jumalan valtaamaksi tuleminen ja itsensä unohtaminen kokonaan eivät ole meidän vallassamme. Jos sellaista joskus minun tai sinun elämässä tapahtuu, se on Jumalan teko, hänen suurta armoaan. Se on Jumalan ihme.

Tämä tekee minut araksi käyttämään omista rukouksistani nimeä ylistys. Ylistyskokousten ilmoittaminen etukäteen lehdissä on mielestäni suurta ymmärtämättömyyttä. Sen takana on ilmeisesti sekä itsensä että Jumalan tuntemisen puute. Kukaan ihminen ei voi järjestää ylistyskokousta. Sellaiseen pystyy vain Jumala. Silti ja ehkä juuri siksi rukoilen, että voisin entistä useammin tulla niin Jumalan valtaamaksi itseni ja kaiken muun unohtaen, että voisin keskittyä yksin Häneen ja ylistää häntä, Kolmiyhdistä Jumalaa.

PÄÄTÖS

Lopuksi: Rukous on puhetta Jumalalle. Jos me emme koskaan rukoile, me olemme kuolleet hengellisesti. Kuolleet eivät puhu. – *Ystävä, oletko sinä hengellisesti elossa?*

Aamen.

Virret:328; 271; 367:1; 425; 134; (232; 221); 329